

Scientific Bulletin of Chełm
Section of Pedagogy
No. 1/2024

**MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA: WYZWANIA
ŚRODOWISKA NAUKOWEGO WOBEC WOJNY W UKRAINIE**

ANTON LISNIK

Slovak University of Technology, (Slovakia)
e-mail: anton.lisnik@stuba.sk

MONIKA ZATROCHOVÁ

Slovak University of Technology, (Slovakia)
e-mail: monika.zatrochova@stuba.sk

W dniach 6–8 listopada 2024 roku, w atrakcyjnej lokalizacji Okuninka w województwie lubelskim, odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „*Wyzwanie środowiska naukowego wobec wojny na Ukrainie*”. Wydarzenie zostało zorganizowane z inicjatywy Instytutu Logistyki oraz Studium Szkolenia Wojskowego Wojskowej Akademii Technicznej, przyciągając szerokie grono uczestników, w tym przedstawicieli środowisk akademickich, studentów i funkcjonariuszy instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa.

Konferencja zgromadziła ekspertów z różnych krajów, którzy mieli okazję podzielić się doświadczeniami, wiedzą oraz perspektywami na temat wyzwań wynikających z aktualnej sytuacji geopolitycznej, w szczególności związanej z wojną w Ukrainie. Organizacja tak prestiżowego wydarzenia była możliwa dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, uzyskanemu w ramach programu *Doskonała Nauka II – Wsparcie konferencji naukowych* (projekt nr KONF/SP/0100/2023/01), co pozwoliło zapewnić wysoki poziom merytoryczny i organizacyjny.

Podczas konferencji zorganizowano liczne panele dyskusyjne, wykłady oraz warsztaty, które stały się platformą do wymiany poglądów, doświadczeń i wiedzy pomiędzy uczestnikami reprezentującymi różnorodne dziedziny nauki i praktyki. Spotkania te umożliwiły głęboką analizę wyzwań współczesnego świata oraz wypracowanie potencjalnych rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego. Szczególnie cenna okazała się współpraca pomiędzy środowiskiem akademickim a przedstawicielami służb mundurowych, co pozwoliło na efektywne łączenie wiedzy teoretycznej z praktycznymi doświadczeniami operacyjnymi. Było to kluczowe w kontekście omawiania działań podejmowanych w sytuacjach nadzwyczajnych, takich jak konflikty zbrojne. Jednym z głównych obszarów tematycznych były referaty naukowe poświęcone bieżącemu konfliktowi zbrojnemu na Ukrainie, obejmujące szerokie spektrum zagadnień.

Konferencję otworzyła prof. Anna Borucka, wygłaszając wykład inauguracyjny, który wprowadził uczestników w tematykę wydarzenia i podkreślił kluczową rolę naukowców w reagowaniu na wyzwania współczesnego świata. Zwróciła szczególną uwagę na znaczenie poruszanych zagadnień związanych z kryzysami w różnych dziedzinach, w tym na skutki konfliktu

zbrojnego. Następnie dr Olga Niewiada podzieliła się swoim bogatym doświadczeniem dotyczącym bezpieczeństwa produktów spożywczych w kontekście ich przepływu przez granice, wskazując na wpływ konfliktu zbrojnego na import i eksport między krajami trzecimi. Bardzo istotny problem zagrożeń infrastruktury krytycznej, zwłaszcza w kontekście realizacji przepływów transportowych, w imieniu zespołu z Politechniki Śląskiej przedstawił prof. Rafał Burdzik. Omówił także tematykę modeli ewakuacyjnych, uwzględniając specyficzne zagrożenia w sytuacjach kryzysowych.

Niewątpliwie jednak najbardziej emocjonalne były wystąpienia naukowców z Ukrainy. Prof. Olena Budnyk opowiedziała o szczególnie trudnej problematyce ochrony stanu psychicznego dzieci i młodzieży podczas wojny. Przybliżyła refleksje na temat logoterapii Viktora Frankla jako metody wsparcia młodych osób w ekstremalnych warunkach, podkreślając kluczowe znaczenie zdrowia psychicznego. Kolejna prelegentka z Ukrainy, prof. Oksana Kondur, omówiła wyzwania edukacji w warunkach wojny, koncentrując się na zapewnieniu jakości nauczania w sytuacjach kryzysowych. Nakreśliła problemy stojące przed ukraińskim systemem edukacyjnym oraz konieczność opracowania skutecznych strategii wsparcia. Duże poruszenie wywołał także wykład dr Tamary Tkachuk, poświęcony problematyce przemocy i traumy w obliczu wojny rosyjsko-ukraińskiej, a także procesowi powstawania nowych wartości w warunkach konfliktu. W trakcie tych wystąpień skupiono się na wyzwaniach edukacyjnych w warunkach konfliktu zbrojnego. Prelegenci omawiali trudności w utrzymaniu ciągłości procesu nauczania oraz pilną potrzebę wdrożenia systemów wsparcia dla uczniów i nauczycieli pracujących w stresujących warunkach. Podkreślano też rolę wsparcia psychologicznego jako kluczowego elementu adaptacji do zmieniających się okoliczności i zapewnienia odpowiedniego poziomu edukacji.

Tematykę trudnych decyzji kontynuował dr Marian Macander, przedstawiciel wojska, który przybliżył uczestnikom blaski i cienie lotnictwa załogowego oraz dronów, zwłaszcza w kontekście współczesnych konfliktów zbrojnych. O lotnictwie bezzałogowym opowiadał też prof. Rafał Parczewski, ukazując zastosowanie dronów w czasie konfliktu zbrojnego w Ukrainie oraz analizując ich rolę zarówno w realizacji zadań militarnych, jak i humanitarnych. Zakończenie pierwszego dnia konferencji należało

do przedstawicieli straży pożarnej, wojskowej i cywilnej. Ppłk Tomasz Kicia oraz ppłk Mariusz Wojtaszek, reprezentujący Wojskową Ochronę Przeciwpożarową, szczegółowo omówili funkcjonowanie systemów ochrony przeciwpożarowej w Siłach Zbrojnych RP, podkreślając ich kluczowe znaczenie w działaniach wojskowych. Ostatni wykład, wygłoszony przez mł. kpt. Piotra Gładysza – przedstawiciela Państwowej Straży Pożarnej i jednocześnie Politechniki Poznańskiej – dotyczył zastosowania dronów komercyjnych w konflikcie zbrojnym w Ukrainie, z naciskiem na ich nowatorskie i wszechstronne możliwości wykorzystania.

Kolejny dzień konferencji był skierowany do studentów i doktorantów, którzy w ramach sesji plenarnej i plakatowej prezentowali wyniki swoich badań naukowych. W wydarzeniu dominowali przedstawiciele Wojskowej Akademii Technicznej oraz Lubelskiej Akademii WSEI, jednak udział wzięli także reprezentanci innych uczelni, jednostek państwowych, a także osoby prowadzące działalność naukową indywidualnie.

Warto podkreślić, że miejscowość Okuninka znajduje się blisko granicy polsko-ukraińsko-białoruskiej, co dało uczestnikom konferencji możliwość zwiedzenia strefy nadgranicznej oraz miasta Chełm, oddalonego zaledwie o ok. 50 km od granicy z Białorusią i 25 km od granicy z Ukrainą. W bezpośredniej bliskości Chełma znajduje się jedno z największych przejść drogowych z Ukrainą: Dorohusk–Jagodzin. Goście odwiedzili zabytkową kopalnię kredy – wyjątkowy w skali kraju i Europy obiekt, będący labiryntem podziemnych chodników powstałych w wyniku eksploatacji bogatych pokładów kredy zalegających pod powierzchnią miasta. Ponadto, na zaproszenie rodzinnego browaru Jagiełło, uczestnicy mieli okazję poznać lokalną produkcję piwa, historię przedsiębiorstwa oraz jego sukcesy potwierdzone licznymi nagrodami i wyróżnieniami w konkursach piwowarskich.

Dzięki wszechstronnemu charakterowi omawianych tematów konferencja nie tylko umożliwiła dogłębną analizę współczesnych problemów, lecz także przyczyniła się do wypracowania innowacyjnych podejść, które mogą znaleźć zastosowanie w praktyce. Wymiana wiedzy i doświadczeń pomiędzy naukowcami a praktykami pozwoliła spojrzeć na omawiane zagadnienia z różnych perspektyw,

wzmacniając interdyscyplinarne podejście do rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem i stabilnością społeczną.

Konferencja w Okunince była nie tylko platformą wymiany wiedzy i doświadczeń, ale także okazją do nawiązania międzynarodowych kontaktów i wzmocnienia współpracy w obszarze badań nad bezpieczeństwem oraz logistyką w kontekście współczesnych konfliktów zbrojnych. Dzięki zaangażowaniu organizatorów oraz wsparciu finansowemu wydarzenie to stało się ważnym punktem w kalendarzu naukowym, podkreślając rolę interdyscyplinarnej współpracy w obliczu globalnych wyzwań. Odbiło się też szerokim echem w mediach jednostek naukowych i instytucji zarówno w Polsce, jak i za granicą.